

XAVER

ROČNÍK XXV.

3/2016

ČASOPIS BANSKOBYSTRICKÝCH BOHOSLOVCOV

Ján Pavol II.

**„MILOSRDENSTVO
JE NAŠE SRDCE,
KTORÉ SA OTVORÍ
NÚDZI DRUHÉHO.”**

téma

Milosrdenstvo tak trochu inak

svedectvo

Rozhovor s prvákmi

aktuálne

Halloween - podporím alebo nie

XAVER
časopis bohoslovcov
Banskobystrickej diecézy

ročník: XXV.
číslo: 3/2016

vychádza ako občasník
rozširuje sa svojpomocne

šéfredaktor
Matej Izrael

technické a grafické spracovanie
Michal Šutka, Roman Kľaška

teologický poradca
ThLic. Ján Viglaš

jazyková korektúra
Mgr. Erika Brezánka,
Bc. Zuzana Vandáková

adresa redakcie
Kňazský seminár
sv. Františka Xaverského
Banská 28
976 32 Badín, Slovakia

web: www.xaver.sk
tel: +421 48 418 26 02
e-mail: redakcia@xaver.sk
bankové spojenie časopisu
IBAN: SK58 8360 5207
0042 0527 6308

cirkevné schválenie
Biskupstvo Banská
Bystrica, č. 1377/98
tlač: NIKARA,
Krupina

ISSN 1335-2628

Foto v časopise je
zo seminárneho
archívu, alebo
intermetu.

OBSAH

- 03** Úvodník
- 04** Seminárny reportér
- 06** Boh si nepovoľáva pripravených
- 10** Milosrdenstvo tak trochu inak
- 15** Svetové dni mládeže mojimi
očami
- 18** Halloween, podporím alebo nie?
- 22** Pýtali ste sa
- 24** Miništrantské tábory týchto
prázdnin
- 26** Čo nás čaká?
- 28** Recenzia
- 30** Vtipy
- 31** Osemsmerovka

Milí priatelia, otvorme sa!

Mesiac november bude pre nás veriacich trochu zvláštny. Kým na jeho začiatku budeme až s hymnickým nádychom nadšene spievať „Hľa otvára sa brána nebies dokorán“, tak na jeho konci sa budú uzatvárať Brány milosrdenstva, ktorými sme mohli uplynulý rok prechádzať, aby sme si vyprosili hojné Božie požehnanie a odpustenie.

Otváranie a zatváranie brán patrí k našim každodenným skúsenostiam. Vždy, keď vychádzame z našich príbytkov, uskutočňujeme tento ceremoniál, ktorý má mnoho symbolov. Ja sa pristavím iba pri jednom, a tým je ochrana toho, čo vlastne máme.

Aby sme sa ochránili pred zlodejmi, zabezpečujeme si dvere rozličnými zámkami. Napriek tomu, to najcennejšie, čo sme dostali, je náš život, ktorý stále nesieme so sebou a jeho najväčší zlodej vôbec nepotrebuje kľúč od našich dverí. Najčastejšie sa k nám dostáva vtedy, keď sme doma, vo svojom srdci, sami. Vôbec sa nepýta, či tam smie vstúpiť. Kradne nám naše myšlienky a predstavy, aby ich naplnil strachom, smútkom, beznádejou, ale i zlobou a hriechom. Práve preto sa v jednej modlitbe samota označuje ako koreň zla a prosí sa v nej: „Nech zmizne z mysle, zo srdca hnev, lešť a pýcha života, nech stratí sa aj lakomosť, koreň zla – hriešna samota.“

Preto v duchovnom živote paradoxne platí, že ak chceme ochrániť svoj život, potrebujeme byť skôr otvorení než uzatvorení. Potrebujeme do svojho vnútra vpustiť ostatných ľudí, aby sme im praktickým spôsobom preukázali dobro. Rok milosrdenstva nás mal k tomu inšpirovať skutkami milosrdenstva, ktoré nevyčerpávajú, ale len symbolicky pootvárajú široké dvere možností dobrých skutkov.

Časopis, ktorý práve teraz otvárame, nás chce k takejto otvorenosti motivovať. Všetkým čitateľom Xavera prajem pri jeho čítaní otvorené oči i srdce.

*Michal Válka, novokňaz
farnosť Krupina*

22. september

Slávnostnou svätou omšou Veni Sancte sme oficiálne otvorili nový akademický rok 2016/2017. Svätej omši predsedal bratislavský pomocný biskup Mons. Jozef Halko a v homílii sa prítomným prihovril generálny vikár Mons. Branislav Koppal. Program pokračoval v seminárnej aule, kde dekan fakulty Vladimír Thurzo odovzdal našim trom novým prvákom vysokoškolské indexy.

25. september

Navštívili sme až dve miesta. Časť z nás si zmerala sily v priateľskom futbalovom zápase v Sebechleboch, kde sme, žiaľ, podľahli domácemu výberu 8 : 2. Ďalší bratia sa zúčastnili divadelného predstavenia v Topoľčanoch s názvom Milosrdní ako Otec. Na oboch podujatiach nás potom aj veľmi milo pohostili.

29. september

Ako každý rok, aj teraz sme zavítali do Novej Bane, aby sme slávnostnou svätou omšou vo farskom Kostole narodenia Panny Márie spoločne poďakovali za tohtoročnú úrodu. Hlavným celebrantom bol generálny vikár Mons. Branislav Koppal. Návšteva bola spojená aj s prehliadkou výzdoby kostola vytvorenej z plodov zeme. Tento rok bola hlavná téma Božie milosrdenstvo. Na záver svätej omše nás miestny dekan Mons. Peter Mišík pozval do pastoračného centra, kde bolo pre nás pripravené výdatné pohostenie od miestnych farníkov.

SEMINÁRNY REPORTÉR

SEMINÁRNY REPORTÉR

SEMINÁRNY REPORTÉR

SEMINÁRNY REPORTÉR

1. október

V prvú sobotu mesiaca október sme putovali na Staré Hory. Vďaka peknému počasiu išla procesia až na studničku, kde sme sa spolu s veriacimi pomodlili ruženec. Svätú omšu celebrowal Mons. Marián Bublinc. Ako vyjadrenie vďaky za službu počas Fatimských sobôt nás bratia karmelitáni pozvali po svätej omši na výborný guláš.

2. október

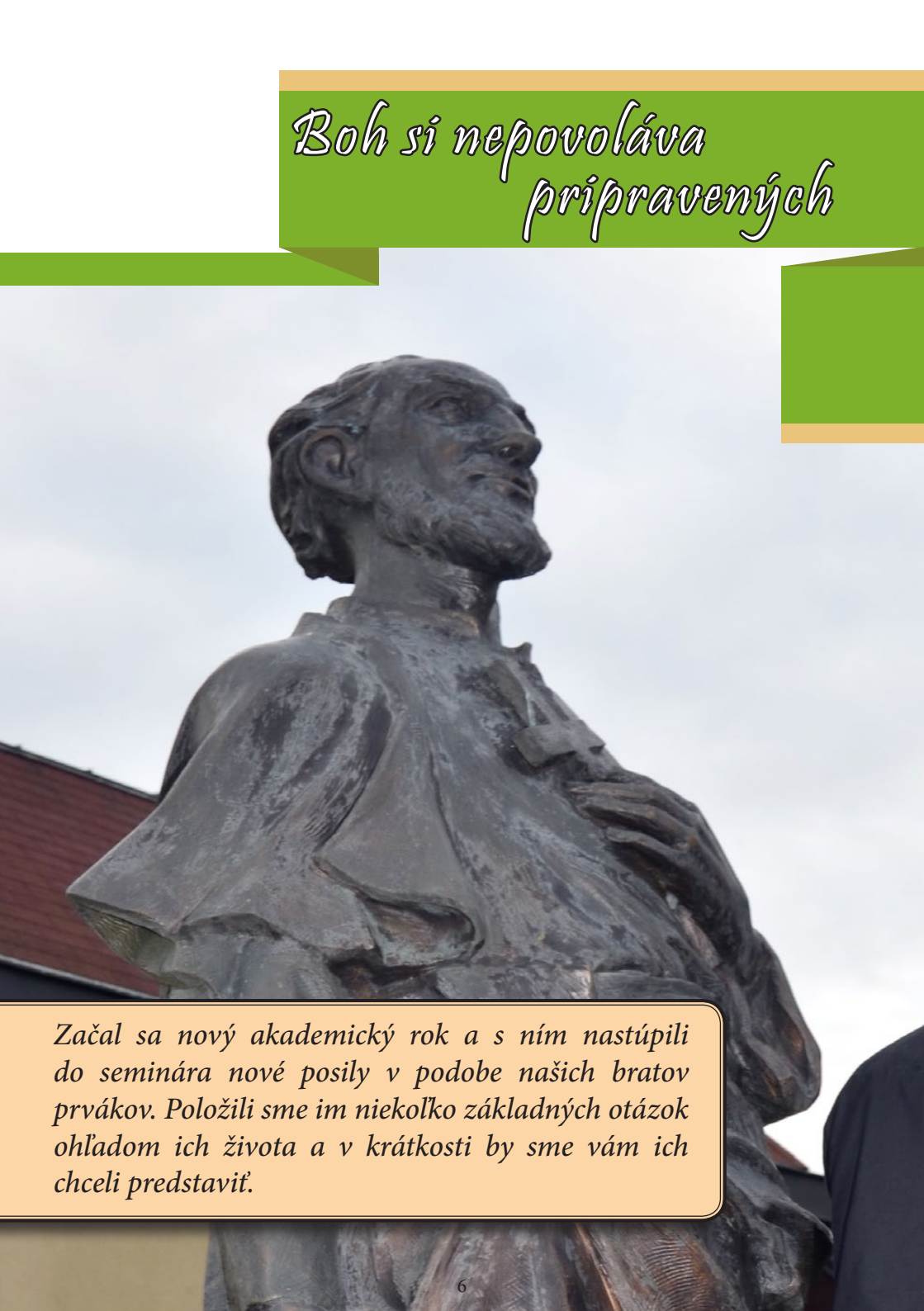
Naši piati bratia štvrtáci si prvýkrát obliekli reverendy. Počas slávnostnej svätej omše im ich požehnal otec rektor. Od tohto momentu sa reverenda stáva ich oficiálnym odevom, a teda ju môžu nosiť. Medzi prítomnými boli aj príbuzní a priatelia našich bratov. Po svätej omši všetci zasadli k spoločnému obedu v seminárnej jedálni.

7. – 9. október

Vo Velehrade sa 8. októbra konalo Stretnutie bohoslovcov z Čiech, Moravy a Slovenska. Deň predtým sme prišli do dedinky Blatnice, kde nás milo prijali miestni farníci a ubytovali nás u seba doma. V sobotu nasledoval hlavný bod programu – stretnutie bohoslovcov. Po spoločnom ruženci nasledovala svätá omša, ktorej predsedal olomoucký arcibiskup Mons. Jan Graubner. V kázni nás povzbudil vladyka Cyril Vasil' SJ. Popoludní bola ešte adorácia a akatist. Potom sme sa vrátili do rodín a v nedeľu sme sa spolu s nimi zúčastnili svätých omší. Po chutných obedoch, ktoré nám pripravili, sme sa vrátili späť do seminára.

Boh si nepovoláva pripravených

Začal sa nový akademický rok a s ním nastúpili do seminára nové posily v podobe našich bratov prvákov. Položili sme im niekoľko základných otázok ohľadom ich života a v krátkosti by sme vám ich chceli predstaviť.

ACE

*pripravuje
povolanych*

*Jozef
Mikuláš*

*Na čo sa ti v seminári najťažšie
zvyká a na čo si si zvykol hneď?*

Najťažšie, na čo si budem zvykať, bude asi štúdium, keďže som dva roky po strednej pracoval a vyšiel som zo študentského cviku. No a na čo som si zvykol hneď? Na stravu, ale môžem povedať, že aj na ranné vstávanie, na ktoré som bol ja zvyknutý.

*Odkiaľ pochádzaš a kde si
predtým študoval?*

Pochádzam z farnosti Pukanec (dekanát Levice). Predtým som študoval na Katolíckom gymnáziu sv. Vincenta de Paul v Leviciach.

Aké sú tvoje záľuby?

Medzi moje najväčšie záľuby patrí najmä príroda, turistika, ako aj cestovanie a šoférovanie.

*Čo ťa viedlo k rozhodnutiu
študovať teológiu?*

K môjmu rozhodnutiu ma viedlo hlavne Pánovo volanie, resp. Boží hlas. Ale samotná túžba po kňazstve bola vo mne zakorenená už od detstva. Vďaka rodičom, starým rodičom a kňazom som postupom rokov spoznával úlohu kňaza. Konečné rozhodnutie na kňazstvo prišlo dva roky po strednej škole v čase Vianoc, keď sa vo mne túžba kňaza naplnila. Tu som si uvedomil, že úlohou kňaza je slúžiť, slúžiť všetkým, bez rozdielu, akí sú to ľudia. Za toto rozhodnutie, ktoré nelutujem, som nesmierne vďačný Pánu Bohu a všetkým, ktorí mi dali príklad.

*Odkiaľ pochádzaš a kde si
predtým študoval?*

Pochádzam z Banskej Štiavnice a predtým som študoval hudobný odbor na konzervatóriu. Popri štúdiu som ešte pracoval aj ako učiteľ hudby a hry na gitare.

*Slavomír
Michna*

Čo ťa viedlo k rozhodnutiu študovať teológiu?

K rozhodnutiu študovať teológiu a vôbec vstúpiť do kňazského seminára ma viedla silná skúsenosť s Božím slovom: „... kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho“ (Mt 16, 25). Bolo to asi pred rokom a pol, keď sa mi toto slovo neustále preháňalo hlavou dni a noci a nevedel som sa ho zbaviť. A keďže som v tomto období mal okolo seba veľmi oslovujúce príklady kňazov, rozhodol som sa vstúpiť do formácie a cez teológiu viac poznávať Pána. V tomto rozhodnutí ma utvrdil nielen čas služby vo farnosti, ale aj krátky čas strávený medzi zasvätenými v Komunitě Ján Krstiteľ.

Na čo sa ti v seminári najťažšie zvyká a na čo si si zvykol hneď?

Najťažšie sa mi zvyká na dodržiavanie tzv. silencia a pevný rozvrh dňa. To, na čo som si zvykol hneď, je dostatok času na modlitbu a osobné voľno.

Aké sú tvoje záľuby?

Medzi moje záľuby patrí hudba, príroda a všetko, kde sa niečo deje.

Michal Barniak 5. ročník

Milosrdenstvo

Milosrdenstvo. Téma, ktorá zaznela v tomto roku už mnohokrát. Je to pochopiteľné, veď bola a nemala by prestať byť aktuálnou po ukončení tohto Roka milosrdenstva. Pozerali sme sa na ňu z rôznych uhlov pohľadu, čítali sme veľa článkov a svedectiev... Tento článok však chce nahliadnúť do prežívania milosrdenstva a jeho podôb u ľudí, ktorí si vyskúšali žiť na miestach nižšieho štandardu, buď po materiálnej stránke, alebo po stránke chudoby lásky vo svete. Prinášame vám teda ich svedectvá o milosrdenstve.

Zázraky v poli

Ak čítame Nový zákon, často v ňom kladú farizeji a zákonníci Ježišovi požiadavku, aby dokázal svoju moc zázrakmi. Avšak Pán niekedy neurobil ďalšie zázraky. Kto má oči, nech vidí, kto má uši, nech počúva. V Nitre, nie za siedmimi dolinami, ale za mestom v poli, žije okolo 350 ľudí, väčšinou Rómov, ktorých mesto vystaľovalo kvôli nepla-

tak trochu inak

o svojej skúsenosti sa delia

rehoľné sestry, Tomáš Kuník a Miroslav Spišiak

teniu bytových poplatkov. Periférium, ktorému sa mnohí vyhýbajú. Avšak pre štyri sestry saleziánky, sestru z kongregácie Služobníc Duha Svätého, dvoch terénnych sociálnych pracovníkov a pracovníka komunitného centra je to miesto každodenných zázrakov. Len treba správne vidieť. Sestry sa tešia v materskom centre z prvých slov detí či z toho, že tvár dieťaťa, ktoré prežívalo strach a úzkosť z domu, sa rozžiari radosťou z úspechu, prijatia a darovanej lásky. Veľkým hitom pre mamičky je popoludňajšie pečenie koláčov či pizze, ktoré už bez problémov upečú samy (väčšina domácností nemá rúru na pečenie). A samozrejme, ak by ste sa chceli vrátiť do detských čias, prekvapil by vás zápal mamičiek a iskry radosť v ich očiach pri hre „Človeče, nehnevaj sa“. V škôlke zažívajú taktiež malé každodenné zázraky. Napríklad chlapec, ktorý sa správal ako zvieratko, dokáže už poskladať jednoduché puzzle, namiesto bitky vie pohladit' po tvári, či za jeden deň sa naučiť rozoznávať dve farby. Je krásne vidieť, ako sa deti na doučovaní často snažia a pre-

konávajú samy seba. Ved' učiť sa z geografie úplne cudzie slová ich stojí riadnu energiu. A veruže sa spolu i smežeme, že železo kuje „koláč“ a nie „kováč“, že pestujeme „cukrovú vatú“ a nie „cukrovú trstinu“. Chlapci chodia na futbalové tréningy do cirkevného CVČ na Klokočine a strieľajú góly jedna radosť. Zázrakom je i to, že chlapci z gitarového krúžku už bez problémov hrajú na svätých omšiach, ktoré sa tento rok slávia každú nedeľu priamo v osade. Sila Pánovej prítomnosti pomaly premieňa srdcia ľudí a vzbudzuje túžbu po vzťahu s Bohom.

Cirkev, ak sa stane uzavretou, ochorie. Cirkev musí vyjsť sama zo seba. Kam? Na existenciálne periférie, nech sú akékoľvek, ale musí vyjsť. Ježiš nám hovorí: „Chod'te do celého sveta! Chod'te! Ohlasujte! Vydávajte svedectvo o evanjeliu!“ (Sv. Otec František)

Svätý Otec František často vyzýva veriacich otvoriť svoje srdce pre perifériu. Sestry a pracovníci na Orechovom dvore sa každodenne presviedčajú, že iba darovaná milosrdná a trpezlivá láska mení srdcia ľudí a služba odstrkovaným a posledným sama otvára srdcia slúžiacim pre vďačnosť. Len sa nebojme vidieť!

rehoľné sestry

Dať a prijať (alebo skutky milosrdenstva po albánsky)

Bolo po nedeľnej sv. omši. Lialo ako z krhly a nikto nechápal prečo; veď ráno ešte nebolo na oblohe

snád ani mráčika, a tak mnohí prišli do kostola bez dáždnika. Medzi nimi jeden starší pán. Chlap, ktorý v kostole nechýba takmer nikdy. Je po nehode, chodí už len o paličke, pravú ruku má ochrnutú a nehoda mu vzala aj hlas. Nedokáže rozprávať. Komunikuje ľavou rukou alebo grimasami. Na tie je špecialista. Vidno na ňom, že aj keď sa trápi so zdravím, život prijíma a stále mu chutí žiť ho.

Ako tak stál pod strieškou pred kostolom a čakal, kým prestane pršať, niekto si ho všimol. Ako mu pomôcť? Dáždnik mu nepomôže. Veď si ho nemá ani ako podržať.

Dostal nepremokavú bundu. Takú dobrú, aj s kapucňou. Bola mu trošku úzka, ale stále nie tesná. Najprv ako-by ju nechcel, no potom... Cestou domov sa mu možno kvapky dažďa pomiešali so slzičkami vd'ačnosti, ktoré sa snažil skryť, keď d'akoval tak, ako vedel: úsmevom a podaním ruky. Tá bunda sa viac nevrátila. Ostala u pána s paličkou. Možno nepochopil, že to nebol dar, že bola len na tú chvíľu a treba ju vrátiť, lebo aj jej majiteľovi sa zide, keď bude znovu pršať. A možno si ju nechal, aby pri každom pohľade na ňu mohol znovu s tichým úsmevom pokračovať za prejavene milosrdenstvo.

Tomáš Kuník, farnosť Uľanka

Chlap, ktorý v kostole nechýba takmer nikdy. Je po nehode, chodí už len o paličke, pravú ruku má ochrnutú a nehoda mu vzala aj hlas. Nedokáže rozprávať. Komunikuje ľavou rukou alebo grimasami. Na tie je špecialista. Vidno na ňom, že aj keď sa trápi so zdravím, život prijíma a stále mu chutí žiť ho.

Milosrdenstvo chcem...

Viacerí z nás by sa dokázali stotožniť s tvrdením, že mnohé veci, ktoré máme denne k dispozícii, pokladáme za samozrejmosť do chvíle, keď ich stratíme. Až vtedy si začneme uvedomovať ich skutočnú hodnotu. V tomto zmysle to môže platiť i o kresťanských princípoch a hodnotách, ktorými je historicky presiaknutá naša slovenská alebo i európska kultúra. Nezávisle od toho, aký máme vzťah s Pánom Bohom, pokladáme za dobré pomáhať tým najbiednejším, navzájom si odpúšťať, byť solidárni a mať súcit s trpiacimi... Keď to tak ľudia okolo nás robia, nepovažujeme to za nič mimoriadne. Ešte pár dní prežívame Svätý rok milosrdenstva, ktorý môže byť pre každého z nás úžasným darom, pokiaľ chceme využiť možnosti, ktoré nám ponúka. Čo je však na milosrdenstve také mimoriadne? Keďže je vždy ovocím lásky, je to najmä jeho schopnosť zastaviť zlo a nenávisť.

Počas svojho života som strávil dva a pol roka v Južnom Sudáne a rok v Keni. Zistil som, že miestna kultúra, zvyky a tradície milosrdenstvo skoro nepoznajú. Všetko je nastavené inak – aby prežil ten najsilnejší, ktorý má na to najväčšie šance. A tak namiesto milosrdenstva a odpustenia je prítomná len pomsta. Ak niekto niekomu ublíži, on i jeho rodina a ostatní ľudia z kmeňa sa idú pomstiť, čím spôsobia ďalšie zlo, ktoré musí byť znova ešte väčšmi pomstene, čím špirála pomsty rastie. Spolu s množstvom prítomných zbraní a nízkou hodnotou ľudského života tak desaťročia trvajú krvavé kmeňové konflikty, ktoré nemajú koniec a spôsobujú veľa zbytočného utrpenia a bolesti.

Možno by stačilo raz, namiesto nenávisťi a pomsty, preukázať milosrdenstvo, odpustiť a kolotoč zla by sa mohol zastaviť. A nezáleží na tom, či by to bolo v Európe alebo Afrike.

Miroslav Spišiak, farnosť Podkonice

Svetové dni mládeže v Krakove

mojimi očami

SDM sú už za nami, dozvedeli sme sa miesto konania ďalšieho stretnutia mladých. Chcem sa s vami podeliť o moje postrehy, čo mňa najviac zasiahlo počas týchto SDM...

Krakow mojimi očami - dobrodružstvo milosrdenstva

Pre mňa sa SDM v Krakove budú spájať s rodinnou atmosférou. Bolo ju cítiť na každom kroku. Nielen počas týždňa v diecéze Bielsko-Żywiecka vo farnosti Polanka Wiel-

ka, ale aj počas týždňa v Krakove i počas slovenského programu v Skawine. „Boli sme pocestní a prichýlili nás, boli sme hladní a nasýtli nás. Boli sme cudzí a dali nám všetko,“ opísal starostlivosť v rodinách počas SDM jeden známy. Bola to odvaha zo strany Poliakov,

poz-
vať si
do domu úplne
cudzích ľudí, dovoliť im, nech
s nimi zdieľajú všetko. Dobrodružstvo
milosrdenstva, dobrodružstvo lásky. Ešte dlho
bude vo mne rezonovať pohostinnosť a sta-
rostlivosť domácich, či to bolo v Polanke ale-
bo v Skawine. Prejavila sa aj počas putovania
na Pole milosrdenstva. Cudzí ľudia nám ponúka-
li vodu, jablká, neskôr čaj či kávu.

Spoločenstvo. Všetci sme bratia a sestry
v Kristovi od krstu. Jedno telo – Cirkev, množst-
vo údov. Radosť na každom kroku. Či to bolo
na uliciach Krakova, alebo „sardinkovanie“

v elek-
tričkách ale-
bo vo vlakoch. Rozdiel-
nosť kultúr, jazykov, úrovne
viery, ale jedno spoločné – Boh, a hlavne
refrén tohtoročnej hymny SDM – Błogoslavie-
ni miłosierni. Takisto skandovanie pápežovho
mena po taliansky a aj Esta es la juventud del
papa (Toto je pápežova mládež). Z dní v diecéze
mi ostáva v pamäti večerná modlitba Apelu
Jasnogorského (poľská mariánska modlitba).
Počas tejto modlitby sme stáli v kruhu ako jed-
na veľká rodina.

Letisko Štyri vetry v Madride a Pole milos-
rdenstva vo Wieliczke-Brzegi – obidve miesta,
kde som najviac prežil univerzálnosť Cirkvi, jed-
notu. Jednotu okolo Eucharistie. Viac ako jeden
a pol milióna pútnikov sediacich alebo kľačiacich
v tichej modlitbe pred Pánom. Len my
a Boh.

„... radosť, ktorú ste zadarmo prijali od Boha, prosím vás, zadarmo ju dávajte pretože toľkí na ňu čakajú! A čakajú ju od vás.“

Ďalším silným momentom jednoty na týchto SDM bola vigília s pápežom, keď sme si podali ruky, a tak sme sa v tichu modlili.

Pápež František a jeho príhovory boli pre mňa veľkým povzbudením. Najviac mi utkveli v pamäti slová zo sobotnej vigílie „Ježiš ťa dnes pozýva, volá ťa zanechať v živote tvoju stopu, stopu, ktorá by poznamenala dejiny, ktorá by poznamenala tvoje dejiny a dejiny mnohých.“ Tieto slová pre mňa sú takým doplnením katechézy otca biskupa Haľka o odhodlaní konať milosrdenstvo.

Zo záverečnej svätej omše SDM ma najviac zasiahli tieto slová: „radosť, ktorú ste zadarmo prijali od Boha, prosím vás, zadarmo ju dávajte (porov. Mt 10, 8), pretože toľkí na ňu čakajú! A čakajú ju od vás.“ A ďalšie silné slová pápeža: Modlime sa v tichu, uchovávaúc pamäť, vzdávaúc vďaku Pánovi, ktorý nás tu chcel mať.“ Som presvedčený a mám istotu, že som bol v správny čas na správnom mieste, počul slová,

ktoré som mal počuť. Ovocie SDM, čo to spraví v mojom živote, na to treba nechať čas.

Najväčším zázrakom počas SDM bolo počasie. Pršalo len po skončení omši a katechéz v Skawine alebo pred omšou na Błoniach, a takisto pred krížovou cestou. Počas otváracjej omše a krížovej cesty nepadla ani kvapka. Dodnes si pamätám SDM Madrid a búrku počas vigílie s pápežom Benediktom XVI. Na Campus Misericordiae nebol žiaden dažď počas vigílie či svätej omše. Búrka sa spustila až po skončení svätej omše. SDM vo Wadowiciach sme začínali s dažďom, končili takisto s dažďom.

Čo dodať na záver? *Radosť evanjelia napĺňa srdce a celý život tých, ktorí sa stretávajú s Kristom. S Ježišom Kristom sa stále rodí a znovuzrodzuje radosť* (Evangeliu gaudium 1). Toto som aj ja prežil počas dvoch týždňov na SDM. Uvidíme sa v Paname 2019.

Dominik Šňahničan 6. ročník

Halloween
podporím alebo nie?

Je to sviatok oslavovaný večer 31. októbra. Deti oblečené v kostýmoch navštevujú susedov. Takto je Halloween oslavovaný predovšetkým v USA a na Slovensko sa nepreniesol až v takejto podobe. Mnohí to vnímajú ako nevinnú zábavu, a iní ho zasa zatracujú s odvolávaním sa na jeho temnú stránku.

Pozrime sa teda do histórie. Počiatok slávenia nachádzame už pred narodením Krista. Vzniklo to medzi starokeltskými kmeňmi v dnešnej Veľkej Británii, Írsku a severnom Francúzsku. Pohania verili, že fyzický život sa začína zánikom. Preto oslavovali začiatok nového roka na jeseň, z 31. októbra na 1. novembra, vrátane celého tohto dňa. Kelti uctievali božstvo Samhaina, pričom verili, že cez neho prichádza smrť. Jemu boli zasvätené oslavy nového roka. Slovo Samhain sa dnes voľne prekladá „ako koniec leta“, ale jeho význam však znamená „koniec“, čiže smrť. Kelti verili, že vtedy sa otvára brána medzi týmto svetom a ďalším, teda čas komunikácie s mŕtvymi, ktorí sa ako divoký jesenný vietor túlili po zemi.

S týmto dňom bolo spojené množstvo povier a zvykov, ktoré z kresťanského pohľadu nemôžeme nazvať inak, než

HALLOWEEN...

...sa zvykne sláviť tak ako v USA, aj krajinách západnej Európy a pod vplyvom globalizácie sa udomácnil aj na Slovensku.

ako je jasné už z vyššie uvedeného – démonické, a ktoré sa zachovali až do dnešných dôb. V predvečer slávania nového roka, podľa druidov – kňazov keltského náboženstva, národ hasil všetky ohne, krby a sviece. Večer bol zapálený ohromný oheň z dubového dreva, lebo dub považovali za posvätný strom. Na tomto ohni boli spaľované obetované plody, zvieratá a niekedy aj ľudské obete, ktorými sa snažili získať náklonnosť Samhaina. Verili, že práve on dovoľuje duším mŕtvych navracáť sa domov.

„Trick or treat“ (voľný preklad: „daj nám darček, alebo ti niečo / škaredého/ vyvediem“) sú slová, ktoré deti vyslovujú a sú súčasťou systému povier a magických praktík. Kelti verili, že duše mŕtvych sa podrobili kniežaťu smrti Samhainovi a trpeli kvôli hladu. Mysleli si, že keď si týmito darmi nezískajú náklonnosť duší zomrelých, bude nasledovať hnev Samhaina skrze kliatbu – „tricks“, ktorú uvalí prostredníctvom svojich služobníkov – duše mŕtvych – na tých, ktorí ich neobdarovali.

Z pohľadu našej viery neodporúča sa veriacim kresťanom zúčastňovať sa takýchto akcií, pretože ich možno pokladať za určité prejavy modloslužby, ktoré sú takto zradou viery v jediného Boha. Ak sa zúčastňujeme

takýchto obradov napodobňovaním mŕtvych, obliekame sa ako oni a vyprosujeme za nich almužnu, dobrovoľne hľadáme ich prítomnosť, čím vlastne chceme byť v blízkosti tých, ktorých veliteľom nie je Samhain, ako mysleli a verili Kelti, ale satan, nepriateľ, ktorý je Božím protivníkom. Ak sa zúčastňujeme obradov „trick or treat“, obdarujeme tými darčekomí nie nevinné deti, ale satana, ktorému deti prišli slúžiť, napodobňujúc duše mŕtvych, blúdiacich v nočnej tme.

Je správne sa tiež vyhýbať praktikám „Jack-O-Lanterns“, teda lampiónom z tekvic, lebo i tieto pochádzajú zo spomenutého keltského obradu obetného ohňa. V USA sa preto používa tekvica, ktorá sa v dávnych časoch používala na prenesenie tohto ohňa domov a táto „lampa“ zostala horieť celú noc. Tieto lampy predstavovali duše milovaných zomrelých a bývali umiestnené v oknách alebo na verandách, aby vítali pozostalých. Tiež slúžili ako ochrana proti zlým škriatkom. A preto konaním aj tejto tradície, oslavujeme a ctíme pohanského keltského boha smrti Samhaina.

Starokeltský obrad v súvislosti

s týmto sviatkom bol spojený tiež s veštením a predpovedaním. Po dohorení ohňa z obetnej vaty predpovedali pohanskí kňazi z pozostatkov obetí, čo čaká ľud v nasledujúcom roku. Teda Halloween je nocou všemožných kúziel, čarov, veštenia, magických – tajuplných hier a neskôr v stredoveku to bolo všetko využívané na čiernu mágiu a slúženie satanovi.

Halloween ubližuje, pretože je zameraný na násilie, zdôrazňuje zmrzačenie, vraždy a krv. Dokonca tieto veci oslavuje! Je pravda, že milióny ľudí a často aj deti vidia v období Halloweenu množstvo televíznych programov, videí či rôznych aktivít s touto tematikou. Niektorí si povedia, že je to iba zábava, ale pre malé dieťa môže byť výlet v dome hrôzy, ktorý je pripravený pre Halloween, nočnou morou. Strach nie je žart. Strach je mocný a často ničí cítenie. Dokonca aj tí najstarostlivejší rodičia nemusia odhadnúť reakcie svojich detí. Načo teda vystavovať deti

takýmto traumatizujúcim vplyvom? Neslúži to na nič dobré.

Stále väčšie množstvo ľudí vidí nebezpečie, ktoré je spojené s oslavaním Halloweenu. Kresťania, ktorí si uvedomujú tmavú stránku tohto sviatku, ho neslávajú, lebo vedia, že silno pripomína modloslužbu. Radšej nahradme Halloween časom stráveným spolu v rodine, navštívme hroby našich blízkych a pomodlime sa, aby ich milosrdný Boh prijal k sebe..., ale čokoľvek sa rozhodnete robiť, „nedajte sa premôcť zlému, ale dobrým premáhajte zlé!“ (Rim 12, 21).

Mgr. Pavel Chorvát/Marek Melich

Aký je postoj Cirkvi k tetovaniu? Je morálne, aby som si dal tetovanie, najmä ak by určitým spôsobom vyjadrovalo moju vieru? Môže byť chápané ako určitý spôsob evanjelizácie? (Anonym, 19 r.)

Milý mladý priateľ,

fenomén ozdobovania ľudského tela i tetovanie sú asi také staré ako samotné ľudstvo. Akurát tetovanie, ako trvalý zásah do ľudského tela, bolo v minulosti takmer výlučne späté s označovaním otrokov (rýchlejšim spôsobom bolo vypálenie nejakej značky) alebo s nejakým náboženským významom či rituálnym obradom. Veľmi pravdepodobne na takéto pohanské zvyklosti poukazuje aj varovanie v Starom zákone adresované židovskému národu pred vstupom do zaslúbenej zeme: „Pre mŕtveho si nerobte zárezy do tela! Nevypaľujte si (do kože) nijaké znamenia! Ja som Pán!“ (Lv 19,28). Možno si sa už s týmto citátom stretol, lebo dnes mnohí kresťania argumentujú práve týmto citátom z Biblie proti tetovaniu. Nevieme s určitosťou povedať, o aký pohanský zvyk išlo, no v judaizme je tetovanie dodnes zakázané. Nie je však celkom správne používať tento citát zo Starého zákona proti tetovaniu. Ak by sme sa ním mali riadiť

len preto, že je v Biblii, to by sme sa museli riadiť aj ostatnými zákonmi spomenutými napríklad v Knihe Levitikus.

Pred rokom 1989 bolo u nás tetovanie rozšírené najmä medzi väzňami, prípadne niektorí muži mali nejaké tetovanie ako pamiatku z čias povinnej vojenskej služby, keď si nechali vytetovať najčastejšie meno svojho dievčaťa. Estetická kvalita bola väčšinou na veľmi nízkej úrovni. V 90. rokoch, po páde komunizmu, keď sa otvorili hranice, sa z tetovania pomerne rýchlo stala móda, a dnes je tetovanie takmer ako životný štýl alebo vyjadrenie svetonázoru. Ponuka je naozaj veľmi široká: farebné kresby, jemné ornamenty, kvety, motýle, zvieratá, čínske znaky i náboženské motívy, ale i démonika.

Skôr než sa dotkneme otázky, či je tetovanie morálne, je lepšie sa pýtať, či je to vôbec rozumné. Lekári-dermatológovia varujú: pri nesterilnom postupe (v lacných a pochybných štúdiách) hrozí vysoké riziko hepatitídy (závažné ochorenie pečene) a HIV. Ale aj v profesionálnom tetovacím štúdiu je tetovanie pre kožu obrovská trauma, ktorá môže zapríčiniť bakteriálne, vírusové,

plesňové infekcie i tetanus. Ako „bonus“ môže tetovaný človek nadobudnúť alergickú i dráždivú kontaktnú dermatitídu. Tetovacie farby môžu pri styku so slnečným žiarením vyvolávať fotoalergické reakcie ako svrbenie, opuchy či pluzgiere. Potetovaná koža môže nepríjemne zhrubnúť a môžu sa na nej vytvoriť jazvy, ktoré sa nedajú odstrániť, len zjemniť. Najfatálnejšie sú zhubné zmeny kože. Ale aj v prípade, že sa nevyskytnú žiadne závažnejšie komplikácie, netreba zabúdať na to, že koža je pružný orgán, a to, čo vyzerá pekne na dvadsaťročnom tele, nemusí tak pekne vyzerieť, keď človek priberie alebo schudne. A keď vezmeme do úvahy, že v mladom veku naše názory ešte len dozrievajú, tak nie sú zriedkavé ani prípady, keď 23-ročný mladý človek ľutuje, že si ako 18-ročný nechal vytetovať niečo, čo teraz považuje za hlúposť. Alebo sa mu to už nezdá také „cool“ ako pred piatimi rokmi. Navyše, aj v tetovaní sa trendy menia a tetovacia ihla spôsobí naozaj trvalý zásah. Ale ak by si predsa len chcel vyskúšať dotyk ihly, skús ako kresťan porozmýšľať napríklad nad darovaním krvi. A ak Ti zostanú na tele drobné jazvičky, tak Tvoje telo bude niest' trvalé znaky obety a darovania sa.

Ako kresťanovi Ti však chcem pripomenúť zaujímavejšiu skutočnosť: už od počatia nosíme v sebe Boží obraz. Duchovní autori najmä na kresťanskom východe pripomínajú, že každým hriechom na tento

Boží obraz akoby sme nanášali iný obraz – obraz šelmy, diabla. A našou úlohou od krstu je odstraňovať všetko to, čo na Boží obraz nepatrí. Takáto práca na sebe prostredníctvom sviatosti, duchovného života a Božieho milosrdenstva sa potom stane najúčinnnejšou evanjelizáciou aj pre druhých. Tetovaním, a to ani kresťanského symbolu či dokonca mena Ježiš, sa nestaneme lepšími kresťanmi. Ak vezmeme do úvahy, že dnes sú náboženské symboly brané skôr ako móda, je otázne nakoľko by to bolo evanjelizačné.

No ak svoj život pripodobníme Ježišovmu, tak raz nám on sám „vyteturje“ svoje meno. Tým, čo sa stanú obyvateľmi nebeského Jeruzalema, sľubuje, že „budú hľadieť na jeho tvár a na čele budú mať jeho meno; nebudú potrebovať svetlo lampy ani svetlo slnka, lebo im bude žiarieť Pán, Boh, a budú kraľovať na veky vekov“ (Zjv 22, 4-5).

Zámerne som ti neodpovedal, či je tetovanie morálne. Chcem, aby si k odpovedi dospel sám na základe toho, že je to rizikové, nerozumné a z pohľadu vyznania viery zbytočné. A radšej som ti chcel ukázať náročnejšiu, ale určite fascinujúcejšiu víziu než potetované telo.

Ján Viglaš, rektor seminára

Miništrantské tábory týchto prázdnin

S radosťou spomíname na všetko, čo sme počas tohto leta prežili. Jednou z vecí boli aj naše tábory, ktoré sme organizovali. Spolu s našimi diecéznymi miništrantmi sme trávili spoločný čas v seminárnej chate na Močiari. Deti mohli zažiť spoločenstvo, zábavu a samozrejme aj duchovný program. Bol to vynikajúci čas aj pre nás seminaristov, aby sme si odskúšali prácu s mládežou a s deťmi. Som veľmi vďačný kňazom, ktorí nám zabezpečili každodennú sv. omšu.

Organizovali sme tiež výlet do Tatier pre starších miništrantov. Spolu sme zdolali tatranský Kôprovský štít. Po náročnom výstupe sme na druhý deň oddychovali na miestnom kúpalisku. Zažili sme medzi nami spoločenstvo a bol čas aj na vážne debaty a modlitbu. Verím, že všetci v dobrom spomínajú na letné tábory, a dúfam, že tie budúce budú ešte lepšie. Nakoniec našich miništrantov pozývam na tohtoročné miništrantské víkendy k nám do seminára.

Dátumy víkendov pre miništrantov sú:

pre 8 – 11-ročných: 4. – 6. november 2016

pre 12 – 15-ročných: 25. – 27. november 2016

pre 15 – 21-ročných: 31. marec – 2. apríl 2017

Martin Garaj, 3. ročník

ČO NÁS ČAKÁ???

Gozone tour – nový level

Godzone tour 2016 je evanjelizačné turné v rámci Týždňa Cirkvi pre mládež. Uskutoční sa od 14. do 19. 11. 2016. Organizátori pozývajú: „Sme generácia, ktorej ide o Božie kráľovstvo. Vieme, že tento svet potrebuje počut silné posolstvo evanjelia a chceme ho priniesť spôsobom, ktorý ľudí zasiahne. Tento rok ideme na nový level. Pod do toho spolu s nami!“

V našej diecéze bude táto akcia prebiehať 17. 11. o 18.00 hod. na zimnom štadióne v Banskej Bystrici.

Viac informácií: godzone.sk

							February						
Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat	Sun	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat	Sun
							1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28	29						
30	31												

Prizma milosrdenstva kamerou: Času je málo a voda stúpa

Pozývame vás na netradičný pohľad na tému mimoriadneho Svätého roka milosrdenstva v novom cykle stretnutí Prizma milosrdenstva kamerou. Počas roka 2016 sa v benediktínskom kláštore Premenenia Pána v Sampore budete môcť stretnúť v dialógu pri filmoch s ich tvorcami a pedagógmi, doc. PhDr. Martinom Cielom, PhD. a Mgr. Ivanom Brachtlom – 27. novembra 2016 popoludní od 14.00 hod.

Účast potvrdte na jozef@benediktini.sk

May							June						
Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat	Sun	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat	Sun
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
29	30	31					1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28	29	30	31				

Rodinné chvály

Spoločenstvo laikov pri redemptoristoch Shekinah vás pozýva na RODINNÉ CHVÁLY – 17. decembra 2016 (sobota) o 16.00 hod. v Banskej Bystrici-Radvani (Hôrke). Chvály sú určené pre rodiny s deťmi vo veku do 10 rokov. Cieľom organizátorov je viesť deti do spontánnej chvály Boha a vnímanie kostola ako priestoru, kde "som doma."

March

Sun	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

April

Sun	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

July

Fatimské soboty na Starých Horách

Srdečne pozývame na tradičnú púť na Starých Horách pri príležitosti prvej soboty v mesiaci. Púť sa uskutoční 5. 11. 2016 s nasledujúcim programom: 8.00 svätá omša s adoráciou, 9.15 akadémia, 9.45 ruženec, 10.30 svätá omša.

November

Sun	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

December

Sun	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Tajomstvo bratov MacCanovcov

V roku 2003 vyšiel z dielne režiséra Tima McCanliesa film s týmto názvom. Tento rodinný film prináša nielen dobrú zábavu, ale aj dobrodružstvo a akciu. Ide teda o výbornú rodinnú, dobrodružnú komédiu, pri ktorej sa nikto z rodiny zaručene nudiť nebude.

Hlavnou postavou filmu je mladý, rozumný, no trochu hanblivý a tichý chlapec Walter, ktorý žije so svojou akože milujúcou, no nezodpovednou mamou Mae. Tá priváža Waltera k jeho strýkom, aby u nich strávil leto, pokiaľ sa ona bude horlivo venovať štúdiu (v Las Vegas), čo je však len jej výmysel. Walter z myšlienky, že u svojich strýkov, ktorých ani nepozná, má stráviť leto, nie je vôbec nadšený, a ani jeho dvaja strýkovia Hub a Garth. Navonok pôsobia neutrálne a mrzuto a jediné, po čom títo dvaja starí muži túžia, je, aby im všetci dali pokoj. To však nie je také jednoduché, lebo vlastnia veľké množstvo peňazí, hoci nikto naozaj nevie, odkiaľ k nim prišli, a tak kolujú mnohé chýry a fámy. Jedni tvrdia, že ich majú od mafiánskeho bossa Al Caponeho, iní tvrdia, že sú to nebezpeční bankovní lupiči, či dokonca, že peniaze dostali

ako odškodné za 40 rokov pobytu v blázinci. Nikto však pravdu nevie. Isté je, že tam, kde sú peniaze, tam nesmú chýbať ani podomoví predajcovia, či otravní a dotieraví príbuzní. A tak sa títo bratia väčšinou strávia všetkých ľudí a celé dni sa zabávajú tým, že vysedávajú na verande a strieľajú brokovnicami po každom človeku, ktorý sa k ich pozemku priblíži. Mladý Walter však čoskoro zistí, že títo napohľad nudní a uzavretí seniori majú dobrodružného ducha a ich minulosť v sebe skrýva mnohé tajomstvá a dozvedá sa o dobrodružstvách i veľkej láske, ktorú jeden zo strýkov mal. Isté je, že leto, ktoré sa Walterovi javilo ako nudné a nezaujímavé, sa mení na presný opak a on zažíva jedno z najväčších dobrodružstiev svojho života.

Michal Barniak, 5. ročník

Trocha z jazykov :)

Angličtina:

- I am not smelling myself in my leather today = necítím sa dnes vo svojej koži
- damage to speak = škoda hovoriť
- don't wake up a swan = nebud' labuť
- relax in the living room = odpočívaj v pokoji
- where she married herself, here she married herself = kde sa vzala, tu sa vzala
- Climb up my back-mountain! = Vylez mi na hrb!
- for me behind me = pre mňa za mňa
- He ran about neck breaking = Bežal ozlomkrky
- She has lied about one hundred and six = Klamala ostošesť
- Where was, there was = Kde bolo, tam bolo

Maďarčina:

- penzista = uštvánléty
- cintorín = tuhoškempink
- kamzík = terénkóza
- upratovačka = hádrošmátra

Slovenčina

- rezeň = maniak, vrah
- ležiak = opak povstania
- kadidlo = holub
- chorál = maród
- autogram = ľahké vozidlo
- výťažok = malý výťah
- podvodník = potápač
- diktátor = učiteľ slovenčiny
- okaňa = pohodové dievča

OSEMSMEROVKA

Aj v tomto čísle vám prinášame už pomerne tradičnú osemsmierovku. Po jej vylúštení sa dozviete, kto je autorom známeho výroku: *Malé skutky s veľkou láskou.*

Výhercom poslednej osemsmierovky sa stáva Matúš Rybár z Lazian, ktorý správne vyriešil citát, skrývajúci sa v osemsmierovke: Pane, dobre je nám tu. Gratulujeme!

V tejto osemsmierovke sa stretnete s menami svätých, medzi ktorými sú aj niekoľkí pápeži.

Roman Klaška, 4. ročník

Monika, Izidor, Klement, Pavol, Peter, Izidor, Linus, Kletus, Evarist, Alexander, Sixtus, Telesfor, Hyginus, Pius, Anicet, Soter, Eleutér, Viktor, Zeferinus, Kalixt, Urban, Poncián, Anter, Fabián, Štefan, Félix, Eutycián, Silvester, Abbo, Oľga, Cyril, Rozália, Neit, Serapion, Karol, Vít, Laura, Lev, Pier

M	O	N	I	K	A	B	B	O	S	U	N	I	R	E	F	E	Z
R	U	S	Z	A	L	T	S	V	A	L	E	X	A	N	D	E	R
E	R	I	I	R	F	E	Ä	K	T	Í	V	A	F	É	L	I	X
I	B	L	D	O	O	L	M	L	T	Á	A	N	I	C	E	T	E
P	A	V	O	L	N	E	P	E	T	E	R	T	H	T	L	X	U
O	N	E	R	I	Z	S	A	T	N	E	I	E	Y	R	E	I	T
N	É	S	Z	N	F	F	G	U	I	T	S	R	G	P	U	L	Y
C	A	T	Z	U	A	O	L	S	S	U	T	X	I	S	T	A	C
I	Y	E	L	S	B	R	O	T	K	I	V	U	N	L	É	K	I
Á	I	R	N	O	I	P	A	R	E	S	S	S	U	E	R	I	Á
N	E	A	I	L	Á	Z	O	R	R	E	T	O	S	V	I	U	N
A	R	U	A	L	N	A	F	E	T	Š	X	Z	Á	N	A	T	A

Povedz, Otec,
Prezrad' mi svoju vôľ u.
Zachránil si ma, máš na to právo.
Vyslov vetu povolania,
a ja,
proti všetkej mojej logike,
pocitom a emóciám,
navzdory síle celého sveta
poslúchnem.
Lebo chceš.
Pre nič iné.
Pretože ty to chceš.
A pretože som už uveril,
že jedine po láske,
po najväčšej láske,
..túžiš..
A po tej túžim aj ja.
Tak povedz, Otec,
Vyslov svoju vetu povolania.

„...miluj.“